

Vrigstad skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

Grundskola F-6 med fritidshem

Ansvariga för planen:

Rektor och trygghetsgruppen

Vår vision:

Vår skola ska vara:

- Trygg för såväl elever som personal
- Trivsamt att vistas i
- Omväxlande, stimulerande och utmanande
- En arena där man utvecklas positivt både kunskapsmässigt och socialt

Planen gäller från 2016-09-01 till 2017-09-01

Elevernas delaktighet:

- Känner till innehållet i "förväntansdokumentet" (bilaga)
- Varje elev intervjuas utifrån trygghet och trivsel en gång per läsår
- Eleverna på fritidshemmet svarar även på frågor tillsammans med vårdnadshavare kring trygghet och trivsel på fritidshemmet
- Blanketten "Omdöme av elevens utveckling i övrigt" används som ett underlag vid utvecklingssamtalen. Eleverna sätter också upp nya mål för läsåret. Den dokumentationen sammanställs och analyseras gemensamt av personalen. Resultatet av analysen arbetas sedan vidare med i klasserna.
- Deltar i skolans arbete med gemensamma ordningsregler
- De äldre barnen är faddrar för de nya barnen som börjar skolan
- Läsåret 2016/2017 är år 5 faddrar för förskoleklassen och år 6 för år 1
- Eleverna deltar i arbetet med planen genom klassråd, elevråd och samtal på fritids. Deltagandet anpassas efter ålder och mognad.

Vårdnadshavarnas delaktighet:

- Planen finns på skolans hemsida och i klassrummet på edwise.
- De har möjlighet att påverka innehållet i planen genom diskussioner på föräldramöten och i skolrådet. Skolrådet har med föräldra-representanter från alla årskurser.
- Förväntansdokumentet är ett levande dokument där vi har en dialog om hur vi kan arbeta med olika områden. (bilaga)
- Svarar på en enkät som lämnas ut varje år till föräldrar med elever i åk 3 och 5. Denna enkät belyser områdena allmänt om skolan samt utvecklingssamtalen.
- Svarar tillsammans med sitt barn på frågor kring trygghet och trivsel på fritidshemmet.
- Blanketten "Omdöme av elevens utveckling i övrigt" används som ett underlag vid utvecklingssamtalen. Eleverna sätter också upp nya mål för läsåret. Den dokumentationen

sammanställs och analyseras gemensamt av personalen. Resultatet av analysen arbetas sedan vidare med i klasserna.

Personalens delaktighet:

- All personal är delaktig genom att samla dokumentation och man följer upp kartläggningen som är gjord som grund för planen.
- Trygghetsgruppen sammanställer och upprättar planen tillsammans med rektor.
- Personalen är ansvarig för att planen förankras hos eleverna och vårdnadshavarna.

Förankring av planen:

- Genom personalens delaktighet i upprättandet så är planen väl förankrad hos personalgruppen.
- På föräldramöten och vid skolråd förankras planen hos vårdnadshavarna.
- Planen finns på vår hemsida och edwise.
- Planen förankras i varje klass genom klassråd och elevråd.
- En lightversion skickas till alla vårdnadshavare.

Utvärdering

Trygghetsgruppen utvärderade och analyserade punkt för punkt.

Vi fortsätter att utveckla: Utvärdering ska göras i skolråd, elevråd, klassråd, i personalgruppen och med barnen på fritidshemmet.

Vi följer årshjulet så arbetet struktureras.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan:

Trygghetsgruppen

Vi fortsätter att utveckla: Rektor, personal, föräldrar och elever ska vara delaktiga i utvärderingen av planen mot diskriminering och kränkande handling .

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

- Kartläggningen visade att de flesta elever trivs på Vrigstad skola och fritidshem. Två elever uppger att de trivs mindre bra på Vrigstad skola. En elev uppger att hen trivs dåligt på skolan.
- Fyra elever uppger att de trivs mindre bra i sin klass.
- Vi följer upp kartläggningen kontinuerligt.
- Pedagogerna i trygghetsgruppen har ansvar för uppföljningen av kartläggningen i klasserna.
- Det förekommer fortfarande kränkande handling.
- Det förekommer trakasserier pga. etnisk tillhörighet.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-06-22

Utvärdering av årets plan:

- Utvärdering med eleverna ska göras under maj månad.
- Resultatet av kartläggningen inför nästa års plan, som görs i slutet av läsåret, visar hur väl vi lyckats med arbetet i årets plan.
- Utvärderingen av planen tas upp vid personalmöten, skolråd, klassråd och elevråd.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och Trygghetsgruppen

Främjande insatser

Främja likabehandling utifrån diskrimineringsgrunderna.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning, ålder och tillgänglighet.

Mål och uppföljning

- Alla elever ska känna sig trygga och trivas på vår skola.
- Alla vårdnadshavare ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen trivs och känner sig trygga.
- Vi följer upp kartläggningen kontinuerligt genom samtal med eleverna. Rektor och pedagogerna i trygghetsgruppen har ansvar för uppföljningen av kartläggningen. Pedagogerna i Trygghetsgruppen har delat upp ansvaret i klasserna mellan sig.
- Ny kartläggning påbörjas i mars. Första uppföljning av denna görs innan läsårets slut.

Insatser

- Vi jobbar med värderings- och samarbetsövningar med eleverna för att stärka värdegrundsarbetet både under den obligatoriska skoldagen och i fritidsverksamheten. I samband med övningarna förs samtal där man reflekterar och utforskar vad som kommit fram.
- Vi ger möjligheter för eleverna att kontinuerligt diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas.
- All personal har ett positivt förhållningssätt gentemot eleverna.
- Introduktion av ny personal.
- På APT ges personalen tid att diskutera egna normer och attityder samt sådant som genomsyrar den pedagogiska verksamheten.
- Vi anmäler till rektor och trygghetsgruppen så fort vi får vetskap om kränkande behandling. Trygghetsgruppen arbetar efter skolans plan.
- Blanketten "Omdöme av elevens utveckling i övrigt" används som ett underlag vid utvecklingssamtalen. Eleverna sätter också upp nya mål för läsåret. Den dokumentationen sammanställs och analyseras gemensamt av personalen. Resultatet av analysen arbetas sedan vidare med i klasserna.
- Vi har ett fungerande rastvaktsystem som bl.a. bygger på kartläggningen av de otrygga platserna.
- Fadderverksamhet som innebär att F och 1 har faddrar i år 5 och 6.
- Tema/turneringar i tvärgrupper genomförs regelbundet där eleverna är med i planering och genomförande.
- Organiserad rastaktivitet.

Funktionshinder:

Vi anpassar alla verksamheter efter elevernas olika förutsättningar.

Kön:

Vi skapar en miljö där eleverna får utvecklas och accepteras som den är, genom att vi gör medvetna val vad gäller till exempel lekmaterial, litteratur och gruppindelning.

Etnisk tillhörighet:

I vår verksamhet jobbar vi för att eleverna utvecklar sin empati och visar respekt för andras kulturer och värderingar. Vi fokuserar på att eleverna ska känna sig stolta över sig själva och sitt ursprung. Detta tränas bland annat genom att eleverna får berätta om sin familj, sina traditioner och att man samtalar om likheter/olikheter i seder och bruk.

Sexuell läggning:

Vi tillämpar ett normkritiskt förhållningssätt i undervisningen och kompetensutvecklar personalen i hur skolan förmedlar normer om sexuell läggning.

Förutsättningar skapas för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa föreställningar som baseras på sexuell läggning. Ett exempel kan vara att titta på en film och diskutera innehållet.

Religion eller annan trosuppfattning:

Vi skapar förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utifrån kunskaper om de olika religionernas likheter och olikheter.

Detta gör vi genom att vi till exempel uppmärksammar olika religiösa traditioner och dess påverkan på vardagen. Till vår hjälp har vi den multireligiösa almanackan och läromedel.

Ålder:

Vi skapar förutsättning för lärande oavsett ålder. Eleverna får den hjälp de behöver efter behov och inte efter ålder.

Tillgänglighet:

Vi ser till att det finns verktyg för ett aktivt lärande. Exempel på detta kan vara: dator med speciella program, dörröppnare eller punktskriftsmaskin.

Ansvarig

Rektor, pedagoger och Trygghetsgruppen

Datum när det ska vara klart

2017-06-22

Kartläggningsmetoder

- Kartläggningen görs genom en enkät där frågorna ställs muntligt vid ett personligt samtal med varje elev på skolan.
Frågorna är formulerade så att de omfattar den obligatoriska skoldagen och fritidstiden.
- Vi kartlägger också vilka otrygga platser som eleverna upplever det finns på skolgården och i skolbyggnaden under skoltid och fritidstid.
- Fritidsbarnen svarar tillsammans med sin vårdnadshavare på frågor kring trygghet och trivsel.
- Kontinuerliga observationer
- Samtal med elever och vårdnadshavare
- Omdöme av elevens utveckling i övrigt

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning, Ålder och tillgänglighet.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

- Varje elev har svarat muntligt på intervjufrågor som Trygghetsgruppen har sammanställt.
- Eleverna med fritidshemsplacering besvarar tillsammans med vårdnadshavaren på frågor specifikt riktade till fritidshemsverksamheten.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

- Eleverna intervjuas i samtal en till en av en pedagog.
- Frågorna som ställs till eleverna har Trygghetsgruppen sammanställt i samråd med övriga pedagoger.
- Resultatet av kartläggningen har diskuterats och analyserats i personalgruppen både inom skol- och fritidsverksamheten.

Resultat och analys

- Resultatet av kartläggningen gör att pedagogerna vet vilka elever som känner sig rädda och vem de är rädda för.
- Pedagogerna vet också vilka som är "elak mot någon" och vilka som känner sig ensamma. Vi får en tydlig bild av vilka elever som utsätts för kränkande behandling/diskriminering och vad det innebär i varje enskilt fall.
- I kartläggningen får vi också fram hur alla trivs på skolan och fritidshemmet.
- Genom vår kartläggning har vi en god bild av förekomsten av kränkande behandling/diskriminering och kan på så sätt jobba med detta.
- Vi behöver utveckla arbetet med att involvera alla elever efter deras ålder och mognad och även personal så att kartläggningen täcker alla områden och att man kan påverka hur kartläggningen går till och frågorna som ställs.
- Kartläggningen av otrygga platser är vägledande för rastvakternas insatser. Det här året är det skogen och grus/fotbollsplanen som upplevs som mest otrygga av eleverna och det är på dessa platser som rastvakterna i huvudsak uppehåller sig.
- Under fritidstiden finns det alltid minst en vuxen med ute.

Förebyggande åtgärder

Kartläggningen visar att det förekommer kränkande handling och diskriminering på grund av etnisk tillhörighet.

Mål och uppföljning

- Ingen elev ska utsättas för kränkande handling.
- Det ska inte förekomma diskriminering på grund av etnisk tillhörighet.
- Kontinuerlig uppföljning av trygghetsenkäten görs genom fortsatta samtal med eleverna under läsåret.
- Pedagogerna i Trygghetsgruppen ansvarar för olika klasser.

Åtgärd

- Trygghetsgruppen genomför fördjupande samtal med både den som kränkts/trakasserats och den som har kränkt/trakasserat.
- Berörd personal informeras och är uppmärksam på förekomsten av kränkande behandling och diskriminering. Samsyn är ett nödvändigt verktyg.
- Extra satsning på attityder, etik och moral, rätt och fel, främst vid läsårsstart.
- Samtal och diskussioner i klasserna och på fritidshemmet där frågorna lyfts och information ges om vad det innebär. Eleverna får möjlighet att fundera över och komma med förslag på hur vi förbättrar verksamheten. Vi genomför övningar och lekar som stärker sammanhållning och gemenskap där det också ges utrymme för reflektion. Det kan tex vara spel, idrott, musik och bild.
- Jobba utifrån en film, tex "Remember the Titans", Tuffa killar (SLI), Bamse och Pelle Svanslös.
- Rastvaktsystemet; alla pedagoger som rastvaktar är medvetna om de platser som eleverna uppfattar som otrygga och befinner sig i huvudsak där.
- Det är alltid minst en vuxen med ute på fritidstiden.
- Alla vuxna som är ute på rast har reflexväst på sig.
- Klassråd och elevråd arbetar med frågan om trygghet och trivsel vid varje tillfälle.
- Utbildning för vårdnadshavare.

Motivera åtgärd

Kartläggningen visar att det är elever som trakasseras på grund av etnisk tillhörighet.

Genom kartläggningen har vi en klar bild över vilka elever som är inblandade, därför görs punktinsatser på dessa elever.

Personalen har lagt märke till förekomsten av diskriminering på grund av etnisk tillhörighet.

I kartläggningen uppgav flera elever i varje klass att de på olika sätt känner sig kränkta, både verbalt och fysiskt.

Rastvaktsystemet är genomtänkt och tydligt förankrat för att alla elever ska känna sig trygga på rasten.

Ansvarig

Rektor, Trygghetsgruppen, respektive klasslärare och all personal.

Datum när det ska vara klart

170622

Att motverka förekomsten av otrygga platser i skolan

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

- Alla elever ska känna sig trygga när de vistas i skolan och på skolgården.
- Utvärdering sker via klassråd och arbetslagsträffar i slutet av oktober.
- Samtal hålls kontinuerligt av pedagogerna i Trygghetsgruppen med de elever som känner sig otrygga på olika platser på skolan.

Åtgärd

- All personal känner till vilka platser som eleverna upplever som otrygga och rastvakterna håller sig vid dessa platser.
- Organiserad rastlek.

Motivera åtgärd

I kartläggningen har det framkommit att följande platser upplevs som otrygga av eleverna:

- Skogen
- Fotbollsplanen
- Grusplanen

Maktspelet mellan olika individer.

Det är i kartläggningen som de otrygga platserna kommit fram.

Ansvarig

Rektor, Trygghetsgruppen och all personal.

Datum när det ska vara klart

20161030

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Årlig kartläggning med kontinuerlig uppföljning (se Kartläggning).
- Rastvaktorganisationen.
- Personal och elevers observationer.
- Återkommande diskussioner vid personalmöten om nuläget på skolan. Ett öppet samtalsklimat mellan personalen, samt mellan personal och elever.
- Alla vuxna på skolan har ett gemensamt ansvar för våra elever.
- I samarbetet med vårdnadshavare.
- I samband med utvecklingssamtalen.

Rutiner för akuta situationer

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

- I första hand vänder man sig till klassläraren/fritidshemspersonal.
- Skolan har utsett en grupp bland personalen, som man kan vända sig till då mobbning förekommer. Trygghetsgruppen träffas en gång per månad.

Gruppen består av:

Rune Blomqvist

Johanna Axelsson

Elenor Rohlin

Mikaela Axelsson

Lisbeth Richardsson

Ingvor Arvidsson

Bodil Lundberg

Jenan Bassem

Ramadan Idriz

- Rektor informeras alltid genom händelseblankett då det förekommit kränkande behandling.
- Trygghetsgruppen eller rektor kontaktar även elevhälsans personal vid behov.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

- Den personal som sett eller tagit emot beskedet om kränkningen gör en skriftlig redogörelse på händelseblanketten. Gäller även vid fysisk skada.
- Är kränkningen av sådan art att det kräver insatser och åtgärder över tid så ska ärendet anmälas till Trygghetsgruppen på avsedd blankett.
- En i Trygghetsgruppen utses som ansvarig för ärendet och informerar klassläraren.
- Samtal förs med den som är utsatt.
- Samtal förs med de/den som utfört kränkningen.
- Handlingens art avgör hur ofta återkoppling till ärendet sker.
- Hela Trygghetsgruppen träffas kontinuerligt och samtalar om aktuella ärenden. Minnesanteckningar skrivs.
- Rektor får fortlöpanande information om arbetet i Trygghetsgruppen.
- Vårdnadshavare kontaktas då det bedöms vara aktuellt.
- Elevhälsans kopplas in vid behov.
- Insatserna och åtgärderna dokumenteras.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

- Då vuxen kränker elev ska rektor informeras först. Rektor tar ett samtal med den vuxne som kränkt eleven.
- Rektor har samtal med elev och den vuxne.
- Samtal med berörda vårdnadshavare.
- Uppföljningssamtal efter en tid.

Rutiner för uppföljning

- Uppföljande samtal efter 1-2 veckor.
- Trygghetsgruppen ansvarar för uppföljningen då elev kränker elev.
- Rektor ansvarar för uppföljningen då personal kränker elev.

Rutiner för dokumentation

All dokumentation görs skriftligt vid varje aktuellt tillfälle och förvaras hos rektor. Rektor rapporterar vidare till huvudman.

Ansvarsförhållande

Rektor har det övergripande ansvaret för likabehandlingsarbetet på skolan.

NI KAN FÖRVÄNTA ER AV SKOLANS PERSONAL:

- Att ALLA barn möts med hänsyn, vänlighet och respekt.
- Att ALL personal arbetar efter ett gemensamt positivt förhållningssätt.
- Att Vi inte accepterar mobbning, våld och främlingsfientlighet.
- Att De vuxna hjälper barnen att lösa konflikter.
- Att Vi ger ALLA barn stöd efter behov och befintliga resurser.
- Att Vi arbetar för en trivsamt och trygg skolmiljö ute och inne.
- Att Vi använder ett vårdat språk.
- Att Vi kommunicerar med hemmet vid behov.

VI FÖRVÄNTAR OSS AV DIG SOM ELEV:

- Att Du uppträder hänsynsfullt och vänligt, och använder ett vårdat språk.
- Att Du tillsammans med skolans personal gör allt vad du kan för att motarbeta mobbning och kränkningar.
- Att Du sköter Dina arbetsuppgifter och läxor.
- Att Du passar tider
- Att Du respekterar att klassrummet är ett arbetsrum och att ALLA där har rätt till arbetsro.
- Att Du hjälper till att hålla skolan ren och snygg och att du är rädd om skolans material.
- Att Du tar ansvar för Dina kläder och egna saker.

VI FÖRVÄNTAR OSS AV DIG SOM FÖRÄLDER:

- Att Du intresserar Dig för barnets hemuppgifter och tar det slutgiltiga ansvaret för att de sköts.
- Att Ditt barn har rätt utrustning och är förberett för att delta i olika inne- och uteaktiviteter under dagen.
- Att Ditt barn är utvilat och har ätit frukost.
- Att ledigheter utöver skolloven undviks.
- Att Du som förälder värnar om Ditt och andra barns säkerhet genom att hämta och lämna på anvisad plats.
- Att Du som förälder följer skolrådets och skolans rekommendation om att tillåta att barnen att cykla själva från åk 4.
- Att Du meddelar frånvaro om Ditt barn inte kommer till skolan.